

Raadsinformatieavond 6 oktober 2015

Ruim baan voor initiatief

Voorzitter	Arjan Kleuver	
Tijd	21.30–22.30 uur	
Zaal	Trouwzaal	
Soort Bijeenkomst:	Bespreken commissiebrief	
Werkvorm bijeenkomst	Ideeënuitswisseling	
Geagendeerd door:	Sanne Scholten (D66), Jedidja Inkelaar (ChristenUnie), Brechtje Paardekooper (GL)	
Doel van de bijeenkomst	De raad hoort graag de mening van betrokkenen.	
Betrokken ambtenaren/	Karin Visser	GU
Presentatoren	Martijn Heuvelhorst	GU
Meepraters	Lot Thijs Stichting Vooruit, Sociaal Makelorganisatie voor de wijken Zuid en Oost Ron Buiting Utrechtse Ruimtemakers Ed Lasseur (aanwezig om te luisteren en vragen te beantwoorden) Anne-Mette van Lieshout Andersen AM Landskab Dineke Oudijk Gewenst Eigen Initiatief Eelco Koot V.V. De Meern/Hogeschool Utrecht Miecke Monden-Duin Stichting Vrienden van De Roef Sander Willemsen Energie-U Martin van Lijf Lunetten Wil Wel (aanwezig om te luisteren, misschien aandeel aan discussie) Gert Dijkstra StadsPodiumUtrecht Sunita Akloe namens zelfstandigen in Utrecht-West Wietske Eveleens (komt luisteren en evt. verhelderen hoe zijn activiteiten initiatieven raken.) Stephan Verveen JoU Jongerenwerk Annie de Boer Dewi Kartoidjojo Jeppe den Uijl Karin van der Looy Makelpunt Gemeente Utrecht Yvonne Hof Judith Deynen	
Portefeuillehouder(s)	Margriet Jongerius	
Aanwezige griffiemedewerker(s)	Mieke Tiwon	
Programma	Voorstellen meepraters Ideeënuitswisseling met alle aanwezige meepraters	
Vervolg	Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat in de gemeenteraad.	

Raadsinformatieavond 6 oktober 2015

Onderwerp en doel van de bijeenkomst

De gemeente versterkt de kracht om de samenleving samen te verbeteren. Ze geven ruimte voor inbreng, invloed en initiatief. Raadsleden, college, ambtenaren en initiatiefnemers gaan in gesprek over de knelpunten en oplossingen daarvan. Bij deze bijeenkomst bent u welkom als toehoorder.

Motivatie

ChristenUnie, Groen Links en D66 : de fracties willen de commissiebrief Agenda voor Initiatief agenderen voor een raadsinformatieavond. De fracties kiezen voor een ideeënuitswisseling, waarbij raadsleden, ambtenaren, college en initiatiefnemers met elkaar in gesprek gaan over de knelpunten, de oplossing daarvan en de inzet die dit vanuit de verschillende aanwezigen, waaronder raadsleden zelf, vraagt.

Bijdragen

Lot Thijs, Stichting Vooruit, Sociaal Makelorganisatie voor de Utrechtse wijken in Zuid en Oost

1. Aandacht voor de mogelijkheden van gedeeltelijke eigenaarschap in zelfbeheer van de Buurtcentra. Voorbeeld: In de Musketon wil een groep actieve wijkbewoners delen van het buurtcentrum heel graag in zelfbeheer. Dit is momenteel niet mogelijk, de UVO wil álles overdragen of niets.
2. Aandacht voor ondersteuning en samenwerking wijkinitiatief en sociaal makelorganisatie. Samenwerking en ondersteuning in het creëren van bijvoorbeeld een arbeidsplek voor een ZZP'er inclusief Social Return. Financieringsmogelijkheden voor het creëren en het ondersteunen van de beginfase van het initiatief. Niet of of maar én én.. #Samensterk
3. Aandacht voor knelpunten uit de praktijk: nog geen geregelde VOG-verklaringen bij buurtinitiatieven. Voorbeelden uit de praktijk: A. Open houden van Speeltuinen en buurtinitiatief. Bij de kinderopvang ligt de eis dat iedereen die actief is een VOG-verklaring moet hebben. B. Buurtcentra. Iedereen die een initiatief heeft met het werken met kinderen kan een ruimte huren via de UVO, er is hierbij geen VOG-eis bij het werken met kinderen. Advies om dit Stedelijk af te dekken: óf niemand neemt eigenaarschap en je besluit als samenleving dat het risico genomen wordt dat het een keer fout gaat (niet wenselijk) óf er worden stads-breed heldere afspraken gemaakt waarin duidelijk is wie waar voor verantwoordelijk is en hoe de VOG-verklaring vanuit een buurtinitiatief aangevraagd kan worden en bij wie deze vervolgens overlegd wordt. (de gemeente zelf?)
4. Aandacht voor rek in de regels: Aandacht voor de mogelijkheden van bestemmingsplannen. Voorbeeld: pop-up winkeltje in Buurthuis met social return, in combinatie met eigenaarschap van de bar.
5. Aandacht graag voor laagdrempeligheid zodat inderdaad echt iedereen mee kan doen. Als voorbeeld: Initiatievencafé's zijn ook door Vooruit georganiseerd. Vanwege praktische ervaringen die we ermee hebben gehad, stappen we in de communicatie echter ook weer over naar een versimpeling van bewoording.... Denk aan "Doe-dagen" en "Open Huis". Daarin verwerkt wel degelijk dezelfde inhoud; wijk/ buurt -initiatieven ondersteunen, verbinden en informatie delen. De bewoording initiatief / initiatievencafé blijkt voor een grote groep wijkbewoners te ingewikkeld. In de Buurtcentra blijkt dat veel wijkbewoners deze woorden niet goed kunnen bevatten. Of al wel kunnen bevatten, maar dat het een hoge drempel op kan werpen

Ron Buiting, Utrechtse Ruimtemakers

Reactie op evaluatie stadsmakelaar: advies om meer samen met organisaties in de stad invulling te geven aan de stadsmakelaar, in het verlengde van de werkwijze bij andere onderdelen van de agenda voor initiatief, zoals het initiatievenfonds en initiatievencafé.

Beste Raad,

In februari 2014 is de stadsmakelaar van Utrecht met veel enthousiasme aan het werk gegaan. De functie kwam voort vanuit een vraag van de stad en intern bij de gemeente. De Utrechtse Ruimtemakers zijn bij het

Raadsinformatieavond 6 oktober 2015

opzetten van deze functie betrokken en waren enthousiast over de introductie. Na een jaar zijn ook verschillende mensen uit ons netwerk betrokken geweest bij de evaluatie van de functie. De evaluatie heeft wat ons betreft geleid tot zinvolle adviezen. Toch hebben we nog wat opmerkingen.

Uit de evaluatie blijkt dat veel tijd en energie van stadsmakelaar is gaan zitten in leegstaand vastgoed en braakliggende terreinen. In evaluatie wordt geadviseerd om opdracht van stadsmakelaar te versmallen en het vastgoeddeel meer los te laten. Dat lijkt ons een goede insteek want daar vervult het makelpunt ook al een rol in.

Het beeld van een zichtbare stadsmakelaar met pro-actieve houding, die vele initiatieven op succesvolle wijze verder heeft geholpen herkennen wij echter totaal niet. Uit onze persoonlijke ervaring en geluiden die wij van anderen horen is dat het punt waarop de stadsmakelaar minder succesvol is geweest, iets wat ook door Utrechtse Ruimtemakers in de interviews is benoemd. Ook bleek dit uit het rapport dat het Utrechts Verbond dit voorjaar presenteerde onder de noemer Creatief Ondernemend Utrecht.

Om de stadsmakelaar meer een verbindende schakel tussen initiatieven en gemeentelijke organisatie te laten zijn is het van belang om de zichtbaarheid te vergroten, initiatiefnemers actief op te zoeken, aanwezig te zijn bij relevante bijeenkomsten en het uitdragen en opkomen voor de dilemma's waar initiatiefnemers tegenaan lopen, om maar enkele zaken te noemen.

Het idee van een stadsmakelaar of intermediair voor initiatiefnemers in de stad is niet uniek. Andere plaatsen bieden mooie aanknopingspunten voor een verdere invulling. In de evaluatie verwijst Platform31 naar Stadslab Leiden en makelaar Zwolle als goede voorbeelden. Bij het Stadslab Leiden komt het initiatief vanuit de stad zelf en in Zwolle is de functie van ideeënmakelaar lange tijd door een externe vervuld. Het is daarom bijzonder dat het advies van Platform31 volledig is gericht op de interne gemeentelijke organisatie en geen mogelijkheden benoemt om invulling aan het begrip stadsmakelaar meer in de stad te beleggen, of manieren benoemt waarop de makelaar de verbinding beter aan kan gaan.

Ook is het jammer dat de gemeentelijke organisatie de aanbevelingen van Platform31 al implementeert – zoals in de begeleidende brief bij het evaluatierapport valt te lezen, die we op 2 oktober jl. ontvingen – zonder deze te bespreken met partijen waarmee de gemeente samenwerkt aan de 'agenda voor initiatief', waaronder de Utrechtse Ruimtemakers. Binnen deze agenda is in het afgelopen jaar het werken in duo's tussen ambtenaren en initiatiefnemers ontstaan, waaronder bij de initiatievencafés en initiatievenfonds. Deze manier van werken zou juist ook bij de stadsmakelaar doorgetrokken kunnen worden. Maar daarvoor zijn ook voorzieningen nodig. Het kan niet zo zijn dat wij al onze inspanningen gratis doen en de budgetten geheel aan de gemeentelijke organisatie worden besteed.

Ruim baan voor initiatief zou ook moeten inhouden dat initiatiefnemers de voorzieningen krijgen om goed te doen wat zelf nu al doen en waar ze vanwege hun lagere drempel vaak beter toe in staat zijn dan een functionaris van de gemeente.

De ervaringen met de stadsmakelaar hebben ons ervan overtuigd dat deze weg vruchtbaarder is dan steeds weer zoeken naar nieuwe structuren binnen de gemeentelijke organisatie. We vragen de raad dan ook om een substantieel deel van het budget voor het stimuleren en ondersteunen van lokaal initiatief vrij te maken om door (collectieven van) initiatiefnemers in de stad te laten verzorgen. Met structuren als de Utrechtse Ruimtemakers en Utrechts Verbond en in de vorm van onze eigen initiatievencafé's hebben we bewezen dat we dit aankunnen. Het smaakt voor ons naar meer.

In de agenda voor initiatief wordt ook verwezen naar het instrument 'right to challenge'. Wij dagen in de geest van dit recht de gemeente uit door te zeggen: dat kunnen wij beter. Wij willen de daarvoor beschikbare

Raadsinformatieavond 6 oktober 2015

middelen om dat waar te maken. Wij verwachten van de raad dat ze dit ondersteunt en bewaakt dat deze ruimte ook echt wordt gegeven, ook in financiële zin.

Anne-Mette van Lieshout Andersen, AM Landskab

Ik wil concrete voorbeelden geven van hoe de 5 punten van Agenda van Initiatief met elkaar gecombineerd kan worden, met betrekking tot initiatieven in de openbare ruimte en hoe belangrijk het is met eigen, concrete voorbeelden uit de gemeente.

Ik ken al verschillende goede voorbeelden in de gemeente Utrecht, waarbij 'Beren uit de weg' zijn geruimd op het gebied van inrichting van de openbare ruimte. Voorbeelden die ook nog raakvlak hebben met de andere 4 punten. Andere professionals of initiatiefnemers kunnen dit waarschijnlijk voor andere gebieden opsommen (bijv. anders bestemmen). Het is cruciaal om deze ervaringen meteen te gebruiken bij huidige en komende projecten om: A) niet energie steken in elk keer opnieuw op nieuw het wiel uit te vinden B) huiverigheid weg te nemen voor 'nieuwe experimenten' als het al een keer gebeurt is C) initiatieven te versoepelen en versnellen – iets waar initiatiefnemers enorm behoefte aan hebben. Het tempo van de systeemwereld (gemeente) match totaal niet met het tempo van de leefwereld (initiatiefnemers en bewoners). Daarop haken nu té veel, voor de stad belangrijke en goede, initiatiefnemers af.

Dineke Oudijk, Gewenst Eigen Initiatief

Gewenst Eigen Initiatief is een manier om met elkaar in gesprek te komen. Door samen na te denken of samen te doen, op het gebied van voorkomen van zwerfafval. Elkaar ontmoeten is voor mij erg belangrijk, in onze 'jonge' wijk Parkwijk. Het werkt voor mensen van alle leeftijden.

De herfstopruiming in Parkwijk gebeurde op 25 en 26 september 2015. De oogst van 25 september mag er wezen! Leerlingen van het Via Nova College vrijdag opgeruimd. Op zaterdag 26 september hebben we ook opgeruimd. Met jongeren van JOU en mensen uit de buurt. Het was stralend weer. Ook deze oogst mag er wezen. Foto's staan in het album. Iedereen hartelijk dank! :-) Jongeren van JOU ontvangen de 'beste burenprijs' van de wethouder. <http://www.jou-utrecht.nl/actueel/jongeren-van-jou-in-leidsche-rijn-winnen-beste-burenprijs> Met leerlingen van groepen 1 en 2 van de basisschool zijn op 1 mei 2015 twee lente wandelingen gemaakt in Langerak / Parkwijk. De eerste wandeling ging naar het park De Hoge Weide. De tweede wandeling maakten we rondom de Bouwspeluin. Er is een goede oogst verzameld. Er ligt nu minder afval in de perken en meer in de prullenbak. De leerlingen hebben hun best gedaan. We waren allemaal heel verbaasd, hoeveel afval er vlak bij de bakken lag, onder de banken. En er was ook tijd om samen te zingen en bloemen te plukken. We zagen veel paardenbloemen, de paardenbloem staat ook in het logo van Gewenst Eigen Initiatief. Alle leerlingen, ouders, leerkrachten en begeleiders hartelijk dank voor jullie bijdrage. Met een brede glimlach! Tijdens het gezondheidsfestival Parkwijk op 26 september 2015, zijn deze gedachten 'gevist'. Dat gebeurde 'met een glimlach' :-) Allemaal hartelijk dank! * Stuur een brief aan de verpakkingsindustrie. * De vuilnisman meer betalen! * Meer borden plaatsen met een prullenbak er op. * :-) * In de auto mee naar huis nemen, niet uit het autoraampje gooien! * Eigen zakje meenemen! * Meenemen naar die prullenbak of thuis weggooien! * Niks op straat gooien! * Ik vind dat de mensen die auto rijden, niet de spullen uit het raam moeten gooien. * Doen: bewaar het in je zak :-) * Zoek een prullenbak op als je wat wilt weggooien, iedereen blij. Want zoveel moeite is het niet. 2 andere mensen vinden dit ook. * Een vuilniszak gebruiken. * Bij speelveldjes prullenbakken met extra zakjes voor hondenpoep neerzetten. * In een tasje meenemen en thuis weggooien. * Je neemt het mee dus je kunt het ook mee terugnemen. 2 andere mensen vinden dit ook. * "Als je het vol kunt meenemen, kun je het ook leeg mee terugnemen" * Denk aan alle dieren die doodgaan. * Meer prullenbakken. * Verzamelmuur voor afval. * Stop zwerfafval en help de dieren. * Eetbare verpakking. * Prullenbakken weghalen, net als in Japan. * Denk aan klimaatverandering! * Ik gooi mijn plastic afval in een versnipperaar en gebruik deze grondstof in een 3D printer en print mijn GEI dienblad * Hoge boetes! Dit vind iemand anders ook. * Leuke, grappige prullenbakken neerzetten * Als straat elke maand 1x feestje/koffie drinken + koekje en kennismaken en zwerfvuil in je eigen straat opruimen. 2 andere mensen vinden dit ook.

Raadsinformatieavond 6 oktober 2015

* Elkaar aanspreken. * Statiegeld voor je afval! * Probeer als je iets van afval op de grond laat vallen, zoveel mogelijk op te rapen. Is een leuke sport :-) * Een liedje maken! * Beter opvoeden, jong geleerd, oud gedaan. * Knutsel samen een afvalbak :-) Meer informatie is te vinden op: www.g-e-i.nl

Eelco Koot, V.V. De Meern/Hogeschool Utrecht

Belang van initiatievenfonds om aan te sluiten op initiatieven vanuit verenigingen, kerken, moskeeën, etc.
Enkele bullets: – belang initiatievenfonds – sluit aan bij organisaties waar veel energie in zit.

Gert Dijkstra, StadsPodiumUtrecht

1. Reden en doel van ons initiatief. 2. Onderscheid tussen de 2 domeinen: overheid en gemeenschap. 3. Belang van waarden ieders eigen rol en de samenwerking. 4. Wat bieden wij en wat vragen wij van de overheid als initiatief vanuit de gemeenschap, als coöperatie StadsPodiumUtrecht. `

Sunita Akloe

Jongeren welzijn (11–23 jaar).

Ik ben opzoek naar mogelijkheden om, acute en schrijnende gevallen, op te vangen en te begeleiden, om samen te zorgen dat ze op een waardige manier kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Wietske Eveleens, namens zelfstandigen in Utrecht–West

Misschien vind ik het prettig om dan ergens op te kunnen reageren. Graag hoor ik eerst wat er speelt. Het kan zijn dat ik straks graag het woord zou willen kunnen nemen om iets toe te voegen. Dat kan liggen op het vlak van de ervaringen die ik deed in mijn projecten in de periode 2003 tot 2006 met de ontwikkeling van innovatieve oplossingen en ondernemerschap in de wijk. Ik heb daar toen zo'n 4000 uur in gestoken en veel geleerd en ook in gang kunnen helpen zetten.

Geef ruimte aan ondernemerschap in de wijk. Benut de talenten van mensen en hun betrokkenheid. Schets als gemeente – waar mogelijk – een visie op hoe we samen verder kunnen komen. Laat ook zien welke soort van initiatieven door welke mensen wenselijk en ook haalbaar zijn. Als je bijvoorbeeld een pensioen hebt kun je vrijwilligers werk doen. Als ondernemer heb je ook omzet nodig. Waar moet je zijn voor wat? Hoe verhouden ondernemerschap en vrijwilligerswerk zich bijvoorbeeld tot elkaar? Wat is de visie van de gemeente (als geheel!) op duurzame oplossingen om het aantal bijstandsuitkeringen structureel te verkleinen?

Dewi Kartoidjojo

Welke ondersteuning kan ik vanuit de gemeente ontvangen om stappen te zetten rond mijn initiatief Het Bijtankstation Croeselaan

Yvonne Hof

Graag breng ik drie punten naar voren:

- de verwachtingen van de gemeente t.a.v. de inspanningen van burgers (tijd, kennis, energie, budgetbeheer, rol als 'contactpersoon wijk')
- definitie van draagvlak (is nu niet helder en zorgt voor onduidelijk proces en onrust rondom een initiatief)
- de gemeente als mediator en als 'eerste aanjager' door ophalen initiatieven (waardoor betere ideeën en breder draagvlak een uitkomst zijn)